

## Hebr. XII vs. 7.

Indien gij de kastijding verdraagt, zoo gedraagt zich God jegens u als zonen.



Verheug u, verheug u, al zendt God u smart!  
Kastijding zij louterd, veredelt het hart,  
En schijnt de nacht van zorg u lang,  
En klopt u 't hart zoo dikwerf bang,  
De Heer telt liefd'rijk iederen traan;  
Roep Hem dan steeds in onspood aan.

Verheug u, verheug u, de Heer kent uw pad!  
Het is toch de weg, dien Hij zelf eens betrad;  
't Zij Hij dien in uw jeugd deed gaan,  
Of wijst Hij dien in grijsheid aan,  
't Is enkel liefde wat Hij geeft,  
Hij stierf voor ons, die voor ons leeft.

Verheug u, verheug u, schoon 't ligchaam bezwijkt,  
En alles op aarde ontvalt en ontwijkt!  
De traan, die paret in uw oog,  
Stijgt opwaarts tot den hemelboog,  
Hij schittert eens in hemelglans,  
En wordt u tot een gloriekrans.

Verheug u, verheug u, de Heer is nabij,  
Het kind zijner liefde, o lijd'g, zijt gij;  
Vertrouw Hem, schoon zijn hand u slaat,  
Gij weet het toch wie met u gaat,  
En zeg, bemoeidigd bij 't verdriet:  
»Mijn Vader, dat uw wil geschied'!»

Naar 't engelsch.

ANNA.

## VOOR DEN ONDERWIJZER.

JULIJ. — DERDE WEEK.

Jozefs verheffing. Gen. 41.

»Doch de overste der schenkers gedacht aan Jozef niet, maar vergat hem,» aldus eindigt het vorige hoofdstuk, en eerst ten einde van twee volle jaren van gevangenschap in den onderaardschen kerker, in vs. 14 kuil genaamd, komt er een einde aan deze voor Jozef zoo zware beproeving.

Letten wij hier op de leidingen Gods met de zijnen. Door het kruis tot de kroon: dit is de weg van den godvruchtigen mensch. Hij meene niet dat God hem vergeet te midden van den druk, waarin hij verkeert, en onder welken hij menigmaal lang moet blijven zuchten. — Jozefs ballingschap uit zijns vaders huis duurde nu reeds 13 jaren, waarvan de laatste twee wel de zwaarste waren — maar hij drage met geduld wat God hem toezendt, wachtende op de uitkomst, die Hij te zijner tijd zal zenden, en wel langs dien weg welke zijne wijsheid en liefde geschikt oordeelen zullen; »wetende dat de verdrukking lijdzzaamheid werkt, en de lijdzzaamheid bevinding, en de bevinding hoop,» Rom. 5: 3 & 4.

De droomen van Faraö. Hij stond in zijn droom aan de rivier, namelijk de Nijl, van wier jaarlijkse overstroming de al dan niet vruchtbaarheid van Egypte afhankelijk is; stijgen hare wateren slechts 12 ellen dan volgt er in Egypte hongersnood; nog is er zelfs schaarschte van koren wanneer zij 13 ellen stijgen; rijst het water echter 14 ellen dan mag men zich verheugen. Hieruit is ligt te verstaan, dat er menigmaal in Egypte schaarschte

van levensmiddelen wordt gevonden. »De Nijl als oorzaak; de koe (aan Isis, de godin der vruchtdragende aarde gewijd) als zinnebeeld; de korenaars als gevolg der vruchtbaarheid.»

De uitlegging van den droom. Niet door een der talrijke tovenaars en wijzen, die in Egypte waren en door Faraö werden ontboden, maar door den schier vergeten dertigjarige hebreeuwchen jongeling in den kerker, wien de overste der schenkers op eenmaal herdaht, werd aan Faraö de betekenis van zijne droomen bekend gemaakt. »Het dwaze der wereld heeft God uitverkooren, opdat Hij de wijzen beschamen zoo.» 1 Kor. 1: 27. Jozef een beeld van ware godsvrucht; niet hij, maar God alleen kan Faraö's droomen uitleggen, en hij schroomt niet dit aan den koning te zeggen, en zijnen God te belijden voor aanzienlijken en grooten. Ware moed in het belijden van den Heer is daar alleen te vinden waar ootmoed en kinderlijk Godsvertrouwen het hart vervullen. Zoodanige belijders zullen niet beschaamd worden, maar de zegen Gods zal op hen rusten.

De raad van Jozef. Na de uitlegging van den droom geeft Jozef aan Faraö een dubbel raad, ten eerste het aanstellen van een verstandigen en wijzen man over Egypteland, en ten anderen het innemen van het vijfde deel der opbrengst des lands gedurende de zeven jaren des overvloeds tot voorraad voor het land gedurende de zeven jaren des hongers. Een verstandige raad, waaraan Egypteland en zijn vorst hun behoud te danken hadden. Van waar die wijsheid bij Jozef? Door een gedurigen omgang met geleerden, met wijze mannen uit Egypteland? Maar immers twee jaren lang heeft hij van een ieder vergeten in den kerker vertoefd. Maar God zelf heeft Jozef, ook in de afzondering waarin hij verkeerde, tot een wijs en verstandig man gevormd. »De vreeze des Heeren is het beginsel der wijsheid; allen die ze doen hebben goed verstand.» Ps. 111: 10. Geene ware wijsheid kan er bestaan bij den jongeling, indien hij die zoekt buiten God. Hij moge voor wijs worden gehouden in den kring waarin hij verkeert; hij moge om zijn verstand zelfs de vraagbaak zijn van anderen, in 't eind zal hij toch beschaamd uitkomen. Hij die door den Geest Gods geleid wordt, is waarlijk verstandig. Daarom is het van zoo groot gewigt dat kinderen tegenover de waanwijsheid onzer dagen bij de eerste beginselen der ware wijsheid worden bepaald.

Jozef geeft aan Faraö den raad een verstandigen en wijzen man over Egypteland te stellen. Heeft hij hier aan zich zelven gedacht en zich zelven willen aanbevelen? Geenszins; dit lag wel allerminst in zijne bedoeling. Niet zijne verheffing maar de aanstaande nood van het land, welks treurige toekomst hij heeft moeten voorspellen, vervult zijn hart. Ook had Faraö, die verstandig genoeg was om boven alle wijzen van Egypteland dezen hebreeuwchen jongeling te achten, zulk eenne bedekte aanbeveling van zichzelf wel in Jozef bemerkte, en zou hij hem dan niet eene nog veel aanzienlijker betrekking hebben gegeven dan die hij had beschreven. Tusschen een Hoofd-Overvanger en een Grootvizier, tot welke betrekking Jozef verheven werd, is nog een zeer groot onderscheid.

Jozefs verheffing. Hij ontvaagt de teekenen van zijne waardigheid en wel, a. den ring van de hand des konings, den zegelring, welken de grootvizier of de eerste rijks-ambtenaar draagt, om daarmede des konings bevelen uit te voeren (verg. Esther 3: 10 en 8: 2). Ook bij de Turken draagt de grootvizier den koninklijken ring; b. fijne linnen kleederen, d. i. de witte bysusrok (van sijn neteldoek of wit katoen vervaardigd) dien de priesterkaste droeg; c. de gouden keten, een onderscheidingssteeken van koninklijke hulde in Egypte in gebruik. Met deze teekenen zijner waardigheid wordt Jozef nu aan het volk voorgesteld op den tweede wagen, d. i. op den wagen die op des konings wagen volgde; ook ontvaagt hij een egyptischen naam van Faraö, om hem voor het volk als Egyptenaar te doen optreden, welke volgens Luther beteekent: geheime raad.

Merken wij nog op, dat Jozef met getrouwheid deze hooge waardigheid bekleedt, en als een ijverig en nauwgezet rentmeester ten uitvoer legt wat hij aan den koning heeft voorgesteld. Een ieder, ook de minste onder ons, zij getrouw in het vervullen van datgene waartoe hij geroepen wordt, niet met woorden alleen maar met daden betuigende dat hij een dienstknecht des Heeren zijn wil.

JULIJ. — VIERDE WEEK.

Mozes' geboorte, opvoedingen en vlugt. Exod. 1 en 2.

Na den dood van Jozef en 71 jaren na de komst van Jakob en zijne zonen in Egypteland, stond aldaar een nieuwe koning op; voor de kinderen Israels, die in het land Gosen afgezonderd van de Egyptenaren hadden geleefd en tot een zeer magtig geslacht waren aangegroeid, begon met hem een nieuw tijdperk, en wel een tijdperk van verdrukking. Maar hoe zwaar de verdrukking ook wezen mogt, en hoe zwaarder zij telkens werd, nogtans wies hun getal aan, omdat de Heer met hen was. Zij werden tot zware en harde dienst genoodzaakt, en wel tot het maken van

tigchelsteenen, welke bij gemis aan rotsgronden en als hier te lande tot het bouwen werden gebezigd, en volgens een ingesteld onderzoek door reizigers uit leem en gehakt stroo waren zamengesteld, — en tot de dienst op het veld. Als een voorbeeld hoe zwaar de lasten waren, welke aan de Israëlieten werden opgelegd, kan het volgende worden aangehaald: »Op een der tempels, welke de groote veroveraar Sesostris of Ramses bouwen liet, plaatste hij dit opschrift: »geen inlander heeft hieuren gearbeid.» (Gerlach). Waarschijnlijk hebben ook zij mede gearbeid aan het oprigten der hemelhooge pyramiden, welke nog steeds als reuzenwerken door de reizigers met bewondering worden aanschouwd.

Niet alleen deze verdrukking werd door den koning voldoende geacht; immers hiermede bereikte hij zijn doel niet, want het volk nam steeds toe in sterkte. Een ander middel zou meer afdoende werken, en wel het ter dood brengen van de kleine jongens, zoodra zij het levenslicht zouden aanschouwen. Maar ook dit werd verijdeld, daar zij die dezen last van den vorst hadden ontvangen, God vreesden en dit bevel niet opvolgden, om welke reden God ze zegende. Eindelijk gebood hij, dat alle zonen die aan de Israëlieten zouden geboren worden, in de rivier (de Nijl) zouden geworpen worden, en rekenende op de magt waarmede hij was bekleed, meende hij nu dat zijn doel, de verzwakking van dit zoo magtig volk, wel zou bereikt worden.

Al mocht het zoo schijnen, nogtans had God zijn volk niet verlaten, en in dien bange tijd zien wij den man opstaan, die het volk Israël verlossen zou van de dwingelandij, waaronder het gebukt ging. Uit den stam van Levi, den priesterstam, wordt nu een zoonje geboren, wiens vader Amram de kleinzoon was van Levi. Zijne moeder Jochebed, vreesende het bevel van den koning, en ziende dat het kind zoo schoon was, en zeker met de innigste liefde aan dit kind verbonden, verborg het drie maanden lang, totdat het verbergen niet langer mogelijk was, en daarom legde zij het kind in een kistje van beizen, behoort met lijn en pek bestreken, zoodat het geen water doorliet, digt bij den oever in de rivier. Arme moeder! wat zal er nu van uw kindje worden? En ziet de Heer zorgde voor het jongste, en 't was de dochter van den koning zelf die het snoed bevel had uitgevaardigd, die het middel moest zijn in Gods hand om dit kind aan een anders gewissens dood te onttrekken. Wonderlijk zijn de leidingen Gods! Deze Mozes — want dit is de naam hem door des konings dochter gegeven, en beteekent: die uit het water gered is — moest aan het hof van Faraö opgevoed en gevormd worden, om tot het groote doel waartoe hij bestemd was, bekwaam te worden. Toen hij veertig jaren oud was (zie Hand. 7: 23), kreeg hij in het hart zijne broederen de kinderen Israels te bezoeken, en hunne lasten die zij te dragen hadden en steeds even zwaar op hunne schouders drukten, te bezien. Maar nog is het oogblik niet gekomen, waarin hij als redder zal optreden. Waar hij een israelitisch man verloor uit de hand van een Egyptenaar, die hem geweld aandoed, moet hij in stede van dank uit zijner broederen mond een verwijt hooren, toen hij twee hunner in twist geraakt wilde verzoenen. Zij zien in hem den redder nog niet, maar den varigen ijveraar, die zich met eens anders doen bemoeit. Nog is zijne opvoeding niet voltooid tot de taak, die hij eenmaal zal moeten vervullen. Nu niet meer in de paleizen der koningen, maar bij Jethro den priester in Midian moet hij 40 jaren als vreemdeling verkeeren. Midian lag op het schiereiland van den berg Sinai naar den kant van de golf Akaba; als afstammelingen van Abraham en zijne vrouw Keturah (Gen. 25: 1, 2) werd bij de Midianieten de kennis van den waren God gevonden.

Immiddels stierf de koning, voor wiens aangezicht Mozes had moeten vloten; en het gescrei van de kinderen Israels om hunne harde dienst stijgt ten hemel. God hoort hunne verzuchtingen. Hij gedenkt aan het verbond met Abraham, Izak en Jakob gesloten. »God zag de kinderen Israels aan en God kende hen.» Welke teedere liefde straalt ons uit dit woord te gemoet. Had Hij zijn volk vergeten? Voorzeker neen! Hij kende ze allen bij name; hun lijden was Hem niet verborgen. Maar waarom trad God met zijn almachtigen arm niet vroeger tusschenbeide? Op deze vraag past alleen dit antwoord: Omdat Hij het aldus wilde, en deze wil Gods is volmaakt wijs en goed. Waar in het leven van een mensch, van een kind zulk eene vraag moge oprispen, omdat de nood hoog geklommen is en de gedachte zich meester maakt van het hart: zou God het niet zien! daar moge de troost en het vertrouwen op Gods beloften, die onwankelbaar zijn, wederkeeren, bij de vaste overtuiging dat, terwijl geen haar van ons hoofd valt zonder den wil des Heeren, voor zijn oog niets bedekt is, en alles, ook de zwaarste druk, het smartelijkste leed zal medewerken ten goede, dengenen die den Heer liefhebben.